

Θερμιώτικα Νέα

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΡΥΟΠΙΔΕΩΝ

Αποστέλλεται δωρεά

Τηλεφ. 5904.662

ΓΡΑΦΕΙΑ: Λάρνακος και Άμμοχώστου

ΑΙΓΑΛΕΩ — Τ.Κ. 122 41

Αριθμός Φύλλου 283

ΕΤΟΣ 37ον

Διευκρινήσεις

Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας και στην ίδια ακριβώς θέση είχαμε περιγράψει—σαν είδος χρονικού— το «Πατριωτικό και Συνδεδασμένο μεγαλείο» που εδμιουργήθη κατά την τελευταία έκτακτη Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου μας.

Είχαμε γράψει τότε ότι, — μετά από συνεργασία και επίπονες προσπάθειες μεταξύ του Ιερού Προσκυνημάτων Παναγίας Κανάλας και των τριών τελευταίων Δ. Συμβουλίων διευθετήθη ένα μακροχρόνιο θέμα, που κρατούσε σε ανησυχία όλους εκείνους τους συμπατριώτες που έχουν ιδιόκτητο σπίτι στο χώρο της Κανάλας.

Ήταν ένα γεγονός ανεπαλλήπτο που συνεκίνησε όλους τους παρευρισκόμενους και ακολούθως όλο το θερμιώτικο κόσμο.

Οι δε ξένοι που έμαθαν ή

μαθαίνουν το γεγονός αυτό μας επαινούν και μας θαυμάζουν.

Όμως παρ' όλον που το δημοσίευσά μας εκείνο ήταν πάρα πολύ ξεκάθαρο και διαφωτιστικό, ατυχώς ακούσαμε και διαβάσαμε κατά το τρίμηνο που πέρασε διάφορες ερμηνίες και απόψεις οι οποίες μας κάνουν να πιστεύουμε ότι κάποιοι (πολύ λίγοι ευτυχώς) ή θέλουν να μειώσουν την Πατριωτική αυτή επιτυχία ή να την αποδόσουν σε άλλους παράγοντες και διαύλους.

Από τον λόγο αυτό υποχρεούμεθα να επανέλθουμε και να τονίσουμε για άλλη μια φορά και ιδιαίτερος προς τους μονίμως αμφισβητούντες, ότι η σημερινή επικρατούσα κατάσταση ομονοίας — γαλήνης — εμπιστοσύνης και αγάπης μεταξύ των Τοπικών Κρατικών αρχών του τόπου

μας των Πατριωτικών Σωματείων και ίσως με το Ιερό προσκύνημα Κανάλας είναι έργο καθαρά των Διοικήσεων τούτων και του Δ. Συμβουλίου του Συνδέσμου.

Επίσης δηλώνουμε σαφώς ότι ουδείς άλλος πλην του Δ. Συμβουλίου έχει δικαίωμα ή έχει εξουσιοδοτηθεί να ομιλεί ή να επικαλείται αρμοδιότητα τινά, διά οποιοδήποτε θέμα αφορά την λειτουργία του Πατριωτικού μας Συνδέσμου.

Ας μας αφήσουν απερίσπαστους και ας παραδειγματισθούν από τον δικό μας υπεύθυνο τρόπο — σκέψεως—αποφάσεως και ενεργείας.

Ας έχουν υπ' όψιν τους — αν κάποτε αποφασίσουν να χειρισθούν και να υπηρετήσουν τον Σύνδεσμο—ότι τις ωραίες λύσεις τις μεγάλες αποφάσεις και την πρόοδο της Πα

(Συνέχεια στην 3η σελίδα)

Πολλά
και
διάφορα

Λόγω εποχής το πρόβλημα του νερού αποκτά ιδιαίτερα σημασία για τα χωριά και τους παραθεριστικούς οικισμούς μας.

Η φοβερή ανομβρία που έπληξε φέτος το νησί μας δημιουργεί τεράστια προβλήματα.

Από μνησ περίπου έχουν αρχίσει οι περιορισμοί στη Δουσιόδα και στον Μέριχα. Εκεί η κατάσταση είναι πολύ δύσκολη και ήδη έφθασε το πρώτο φορτίο ποσίου νερού μερίμνη της Νομαρχίας.

Στην Κανάλα στη ποιά τυχερή περιοχή από αυτή την άποψη μέχρι τώρα δεν υφίσταται πρόβλημα.

Όμως η αδιαφορία ιδίως των μονίμων κατοίκων της περιοχής

(Συνέχεια στην 3η σελίδα)

Από τη λαογραφία του νησιού μας

Συνεχίζοντας την καταγραφή των εθίμων μας θα αναφέρουμε τα καλοκαιρινά έθιμα αρχίζοντας από τη γιορτή του Αη Γιάννη που στα Θερμιά τον λένε και απορνειστή ή πορνειστή. Τον ονομάζουν έτσι γιατί η ημέρα της εορτής του είχε οριστεί από τους παλαιότερους να ήταν η τελευταία μέρα που γίνονταν ο ορνεϊσμός των ουκιών.

Για τους αγρότες η μέρα αυτή ήταν αργία και συνδέεται με ένα γεωργικό έθιμο. Μετά τη λειτουργία στην εκκλησία οι γεωργοί πήγαιναν στα χωράφια τους, έπαιρναν με τις χούφτες τους λίγο χώμα, ράντιζαν μ' αυτό τις ουκιές κι έλεγαν:

«Ως βαστά ο Χριστός τον κόσμο κι ο Αη Γιάννης την ολήθεια βαστάς ουκιά τα λύθια».

ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Επικολούνταν δηλ. τη βοήθεια του Αη Γιάννη να προστατέψουν τα λύθια (τα μικρά αγίνωτα ουκιά) για να μην προσβληθούν από διάφορες αρρώστιες.

Την ίδια μέρα τα κορίτσια του χωριού έλυωναν στη φωτιά λίγο μολύβι και το έρριχναν σε ένα ποτήρι με νερό, κι έπαιρνε έτσι διάφορα σχήματα. Από το σχήμα που έπαιρνε το μολύβι προσπαθούσαν να μαντέψουν το επάγγελμα του νέου που θα παντρευόντουσαν. Αν για παράδειγμα το σχήμα του έμοιαζε με άρωτρο ή δρανάκι τότε έλεγαν ότι θα έπαιρναν αγρότη.

Το μεσημέρι αυτής της μέρας πήγαιναν στο πηγάδι, σκέπαζαν το κεφάλι τους με ένα κόκκινο

πανί και με ένα καθρέπτη κατόπιριζαν το νερό του πηγαδιού.

Πίστευαν ότι ο καθρέπτης θα τους έδειχνε το νέο που θα γινόταν σύζυγός τους.

Όπως σε όλη σχεδόν την Ελλάδα, έτσι και στο νησί μας το βράδυ του Αη Γιάννη άναβαν φωτιές. Στα Θερμιά όμως το έθιμο αυτό είχε ξεχωριστή ιδιομορφία. Οι κοπέλες έκαιγαν στη φωτιά ένα γαϊδουράγκαθο και κατόπιιν το άφηναν στο αγκάθι της νύχτας κάνοντας την ευχή: «Αν μ' αγαπά ν' ανοίξεις».

Το πρωί έτρεχαν να δουν τι απόγινε με το γαϊδουράγκαθο, γιατί καμιά φορά τύχαινε να σκάσει ο καμμένος ανθος απ' την επιδρομή του κρύου. Αν τύχαινε

αυτό, τότε ήταν σημάδι ότι ο νέος που είχαν στο νου τους τις αγαπούσε.

Και ας έρθουμε στον Ιούλιο. Στις 2 αυτού του μήνα την εορτή δηλ. της Αγίας Ζώνης οι γεωργοί απόφευγαν να αλωνίζουν. Τον ίδιο μήνα όταν γίνονταν τα πρώτα σπύλια αφού τα έφαιρναν στο σπίτι έλεγαν:

«Μαύρη ρόγα γυάλιας, μαύρη και φαρμακερή
όξω ψύλλοι, παντικοί»

Μ' αυτό τον τρόπο πίστευαν ότι θα έδιωχναν απ' τα σπίτια τους τα Ζωήφια και τους παντικούς.

Αυτά ήταν τα Θερμιώτικα έθιμα της καλοκαιρινής περιόδου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΝΕΤΟΥΛΙΑΣ
(το γένος Βρεττού Μαρτίνου
—Γαλιφού)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Κα Λίνα Ιωάννου Βιτάλη (Σαρελή) γέννησε αγοράκι στην Αθήνα.

Η Κα Κούλα Ευριπίδου Ισούκη γέννησε αγοράκι στην Αθήνα.

Η Κα Αικατερίνη Ευθυμίου Μαρτίνα (το γένος Νικολάου Παπαγεωργίου) γέννησε κοριτσάκι στην Αθήνα.

Η Κα Μαριάννα Κ. Βιτάλη γέννησε αγοράκι στην Αθήνα.

Η Κα Ματούλα Φρ. Παπακωνσταντίνου γέννησε κοριτσάκι στην Αθήνα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Η Άννα Φρ. Τζιωτάκη και ο Γεώργιος Σιάμος έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Βαπτίσθηκε το κοριτσάκι του κ. Ιωάννου Μ. Μοτίνου και Αικατερίνης Μοτίνου και ονομάσθηκε Μαρία.

Βαπτίσθηκε το αγοράκι των Μιχαήλ και Άννας Γονιδάκη και ονομάσθηκε Γιώργος.

Βαπτίσθηκε στην Κανάλα το αγοράκι της Ιωάννας - Γεωργίου Φιλίππου και ονομάσθηκε Στέφανος. Ανάδοχος ο Σταμάτης Στεφάνου Βιτάλης.

ΓΑΜΟΙ

Η Χρυσούλα Κων)νου Φίλιππα και ο κ. Νικόλαος Φωτόπουλος παντρεύτηκαν στην Αθήνα.

Η Άννα Δ. Βιτάλη (Κωσταρέλου) και ο Γεώργιος Βαρελάς παντρεύτηκαν στην Ν. Σμύρνη.

Ο κ. Μανώλης Δημ. Γονιδάκης και η Μαρία Μπαλάνη παντρεύτηκαν στην Αθήνα. Κουμπάρος ο Μιχάλης Θεοδ. Μανώλικας.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε και ετάφη στον Πειραιά η Ευαγγελία χήρα Νικολάου Δελαβίνια (Ιερώνυμου).

Πέθανε στην Αθήνα η Αννούσα Γκούμα (του Σταμάτη του Φρατζεσκάρη) ετών 82.

Απεβίωσε στον Πειραιά ο Φραγκίσκος Ιωάννου Μαρτίνος Αξιωματικός Πολυμικού Ναυτικού ε.ά. ετών 82.

Πέθανε στη Δρυοπίδα η Μαριέτα Αντ. Γκούμα ετών 85.

Πέθανε στην Αθήνα ο Κων)νος Λιάς (γαμπρός του Αντώνη Παπαμακαρίου - Νικολουδάκη).

Πέθανε στη Δρυοπίδα η Μαρία Εμμαν. Ζαμπέτα ετών 60.

Πέθανε στο Μαρούσι ο Αντώνης Σταμ. Φιλιππίδης (του Καμπούρη) ετών 64.

Πέθανε στην Καλλιθέα ο Νικόλαος Δημ. Βενιός ετών 64.

Διακρίσεις

Η δίδα Φίλιππα Χρυσούλα του Κων)νου, έλαβε το πτυχίο του Χημικού Τμήματος της Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η οικογένειά της της εύχεται καλή σταδιοδρομία.

Ο Αικατερίνη Ιωάννου Καρπαθάκη διπλωματούχος Πανεπιστημίου ΚΕΪΜΠΡΙΤΖ (Αγγλία) και ΜΙΤΣΙΓΚΑΝ (Αμερική) εξασκεί το επάγγελμα της Καθηγήτριας των Αγγλικών.

Γνωρίζετε ότι:

Ενοικιάζεται στη Δρυοπίδα οικία καινούργιας στη θέση Καινούργιου Δρόμου. Πληροφορίες στο τηλέφωνο 5613.288.

Πωλείται οικόπεδο στην Επισκοπή. Πληροφορίες στο τηλέφωνο 59.81.503 και 34.60.534 από τον κ. Γονίδη Γιώργο.

Οι Α)φοί Εμμ. Χριστοδουλάκη (εκ μητρός Δημητρώλας Στ. Γκούμα) έχουν Συνεργείο αυτοκινήτων στη Λεωφόρο Αθηνών 55 τηλ. 5986.606 και 5007.518 οκία 2623.390.

Εκτελούν εργασίες Φανοποιίας και ευρωπαϊκές βαφές φούρνου. Επισκευθείτε τους. Εμείς σας τους συνιστούμε.

ΔΩΡΗΤΕΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ Καθηγητού - Ιατρού Ε. ΑΡΕΑΛΗ

Εφθασαν στα χέρια της ειδικής επιτροπής οι πρώτες προσφορές των δωρητών για τη δημιουργία της Προτομής του αειμνήστου Καθηγητού Ιατρού Ε. Αρεάλη της οποίας δημοσιεύουμε ευχαρίστως.

Φιλιππίος Νικόλαος του Ιωάννου 5.000 δρχ.

Φιλιππίος Ιωάννης του Νικολάου 5.000 δρχ.

Φιλιππίος Δημήτριος του Νικολάου 2.000 δρχ.

Φιλιππίος Γεώργιος του Νικολάου 2.000 δρχ.

Κουτσορεβίδης (Μαρτίνος) Ευάγγελος του Κων)νου 2.000 δρχ.

Γονιδάκης Στέφανος του Ιωάννου 2.000 δρχ.

Κρητικός Νικόλαος το γένος Δελαβίνια 500 δρχ.

Γονιδάκης Νικόλαος του Ιωάννου 2.000 δρχ.

Κουκουδέλου Κατερίνα το γένος Ιωάν. Γονιδάκη 1.000 δρχ.

Πατεστής Ανδρέας 1.000 δρχ.

Βαρδούλης Ιωάννης (Ιατρός) 5.000 δρχ.

Φιλιππίος Κων)νος του Γεωργίου 2.000 δρχ.

Φιλιππίος Ιωάννης του Γισύργου 1.000 δρχ.

Γονίδης Δημήτριος του Νικολάου ΑΕ)κός 2.000 δρχ.

Γκούμας Σταμάτης του Γεωργίου (Φρατζεσκάρης) 2.000 δρχ.

Χαρά και λύπη

Συναντήθηκαν μιὰ μέρα δυο θεότητες — που λένε για να κρίνουν τι, να έχουν τόσοι άνθρωποι που κλαίνε.

Κι είπε η λύπη στη χαρά. Τόση δα που είσαι μικρή και να σε γυρεύει ο κόσμος που να ψάξει να σε βρει.

Ενώ εμένα με γνωρίζει κάθε ώρα με τιμάσαν αρχόντισσα που είμαι από σε, με προτιμά.

Κι είπε η χαρά. Τι θέλεις που τον κόσμο βασανίζεις που πληγώνεις την καρδιά του και φαρμάκι τον ποτίζεις;

Τι είναι αυτά που λες χαρά; έχω δύναμη, και τόση που κανείς δε θα μπορέσει από μένα να γλυτώσει.

Από τα παλιά τα χρόνια είμαι η Αρχόντισσά του κι όπως είπες, ένα θέλω και ποθώ. Τη συμφορά του.

ο Αντώνης του Πατέστου
ΑΝΤΩΝΗΣ Π. ΦΙΛΙΠΠΙΑΣ
Αφιερώνεται στη μνήμη του Σταμάτη Δελαβίνια

Θερμιώτικες παροιμίες

Μαγιού φωτιά δεν μ' έκαψε, μηδ' ε' Αυγούστου λάβρα.

Η Αγιά Μαρίνα τό'δειξε κι ο Αη Λιάς τό'πλωσε.

Η σβία κι κρεθβαταριά της κόρης είναι κακή καρδιά.

Το πλέξιμο το κέντημα της κόρης είναι γλέντισμα.

Τ' όι πνεύματου δ'άλ'ορνό, και τ' όι Λια φάε σύνα.

Σαββατιάτικος άνεμος κυριακάτικος γάδαρος.

Τζιά, Θερμιά πολλά τα έτη.
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΝΕΤΟΥΛΙΑΣ
(το γένος Βρεττού Μαρτίνου — Γαλιφού)

ΜΙΑ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Ο κ. Φραγκίσκος Δημ. Βέρος διπλωματικός που υπηρετεί ως Πρόξενος στο Ανατολικό Βερολίνο, διοργάνωσε μια γιορτή στο Ελληνικό Προξενείο του Βερολίνου.

Το μουσικό μέρος της γιορτής καλύφθηκε με κασέττες Κυκλαδίτικων και Θερμιώτικων τραγουδιών.

Μπράβο! Φραγκίσκο αν και βρίσκεσαι μακριά δεν ξεχνάς ότι είσαι ένα καλό Θερμιώτο-πουλο.

Σοφά λόγια

✱ Το φώς της αλήθειας έκανε πολλούς ανθρώπους να θέλουν να κρυφτούν πίσω από τον ίσκιο της.

✱ Όσο περισσότερο προσπαθεί κανείς να γνωρίσει το βάθος της αμαθείας του, τόσο μεγαλύτερο φαίνεται το χάσμα.

✱ Ξέραμε πάντοτε πως το χωρίς όρια ατομικό συμφέρον, ήταν κακή ηθική. Τώρα μαθαίνουμε πως είναι και πολύ κακος σύμβουλος.

ΒΙΕΞΟΝ

J. ΒΡΕΤΤΟΣ — Σ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ
Αναλαμβάνουμε γενικούς εξοπλισμούς.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ —

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ
ΖΑΧΑΡ)ΣΤΕΙΩΝ - ΜΠΑΡ
ΠΙΤΣΑΡΙΑΣ — FAST - FOOD
κ.λ.π.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: Λ. Αθηνών 25
ΤΗΛ. 3478.835

ΕΚΘΕΣΙΣ: Αχιλλέως 60 - Αθήνα
ΤΗΛ. 5229.005

«ΘΕΡΜΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Έφημερίς

Διευθυντής

ΙΩΑΝ. Φ. ΓΟΝΙΔΑΚΗΣ

ΤΗΛ. 5904.662

Προϊστάμ. Τυπογραφείου

Δημ. Ζουμπούλης

Γερανίου 7, Αθήνα:

Τηλ. 52.38.107

Δωρεές προς τον Σύνδεσμο

Κατερίνα Σοφρά (Καλίτη) εις μνήμη του συζύγου της Ανάργυρου και αδελφού της Ιωάννου Καλίτη 5.000 δρχ.

Ο κ. Πετρίδης Νικόλαος 500 δρχ.

Η Κα Άννα Ακριβίδου εις μνήμη του γιού της Δήμου Ακριβίδη αντί μνημοσύνου 1.000 δρχ.

Ο κ. Δάσκαλος Φαίδων εις μνήμη Κων. Γονιδάκη (Μαύρου) 1.000 δρχ.

Η Κα Κούλα Παπαγεωργίου εις μνήμη του αδελφού της Κων/νου Γονιδάκη (Μαύρου) 2.000 δρχ.

Ο κ. Στέφαν Σδράλης 1.000 δρχ.

Η Κα Αννεζιώ Μπουρίτη εις μνήμη του συζύγου της Μιχαήλ και της θυγατέρας της Ευαγγελίας 1.000 δρχ.

Η Κα Μαρία Τζιωτακη για την υγεία του συζύγου της και των παιδιών της 1.000 δρχ.

Ο κ. Μπαρπαγιώγης Κων/νος εις μνήμη των γονέων του 500 δρχ.

Οι κ. Γιαννούλης Λαρετζάκης και Αγγελάκης Μανώλης για την ύδρευση της οικίας των στην Κανάλα 7.000 δρχ.

Ο κ. Λαρετζάκης Γιαννούλης εις μνήμη του γαμπρού του Κ. Γονιδάκη 1.000 δρχ.

Η Κα Ελένη Παπαμακαρίου εις μνήμη του συζύγου της Κων/νου και του πεθερού της Νικ. Παπαμακαρίου 2.000 δρχ.

Η Κα Μπουρίτη Γεωργία εις μνήμη του συζύγου της Νικολάου 2.000 δρχ.

Ο κ. Κώστας Παπαγεωργίου (Σταματάκης) 1.000 δρχ.

Ο κ. Νικόλαος Θ. Γονιδάκης 500 δρχ.

Η Κα Ελένη Πισόκου 500 δρχ.

Η Κα Άννα Λούκα 500 δρχ.

Ο κ. Παπαμακάριος Λουκάς 1.400 δρχ.

Η Κα Καφιμαλοπούλου Άννα εις μνήμη του συζύγου της Διονυσίου 5.000 δρχ.

Ο κ. Βασίλειος Γεωργούλης 500 δρχ.

Ο κ. Ευάγγελος Πατέτσου Φίλιππος 500 δρχ.

Η Κα Δήμητρα Καζατζίδου — Φουσάνη 1.700 δρχ.

Οι κ. Παπαδόπουλος Κων/νος και Παπαδόπουλος Αναστάσιος 1.000 δρχ.

Η Κα Άννα Κουκουλάρη εις μνήμη του συζύγου της Βασιλείου 1.000 δρχ.

Ο κ. Παναγιώτης Αντωνίου Τζιωτάκης 1.500 δρχ.

Ο κ. Χατζημιχαήλογλου Αλέξανδρος 500 δρχ.

Ο κ. Νικόλαος Δημ. Μπουρίτη εις μνήμη του Κώστα Παπαμακαρίου (Γιωργάκη) 5.000 δρχ.

Η Κα Κούλα Μαλλή 1.000 δρχ.

Ο κ. Δημήτριος Φρ. Βέρρος για τηλεφωνική συσκευή.

Πολλά και διάφορα

(Συνέχεια από την 1η σελ.)

οι οποίοι εξακολουθούν να ποτίζουν τα κρεμμύδια και τις ντομάτες τους (παρά τις συστάσεις του υπεύθυνου του Ιωάννου Γ. Γονιδάκη αντιπροέδρου του Συνδέσμου μας) και που είναι οι μεγαλύτεροι καταναλωτές ποσίου νερού γρήγορα θα προκαλέσει πρόβλημα.

Εμείς διαβεβαιώνουμε ότι εάν η κατανάλωση θα κρατηθεί στο επίπεδο των 80 — 90 μ3/24ωρον συνδεμένα ανωμαλία θα παρατηρηθεί.

Πρέπει όμως σ' αυτό το ζήτημα να βοηθήσουν όλοι με τη χρήση του πολυτίμου ποσίου νερού στις απαραίτητες βιοτικές ανάγκες ιδιαίτερος κατά το 25ήμερο από 25 Ιουλίου έως 20 Αυγούστου.

Με χαρά μαθαίνουμε ότι ο εξοπλισμός του Αγροτικού μας Ιατρείου συνεχίζεται. Ήμεθα δέβαιοι ότι ο Ιατρός κ. Δ. Μάντζος ο οποίος έχει αναλάβει τη σχετική εργασία θα παρουσιάσει έργο υψηλής στάθμης.

Με τις προσωπικές του δωρεές και την προμήθεια υλικών και μη χανημάτων γρήγορα η κατάσταση ως προς την ιατρική περίθαλψη των μονίμων κατοίκων του χωριού μας θα βελτιωθεί ριζικά.

Σ' αυτή την προσπάθεια ο Σύνδεσμος συμμετέχει με την διάθεση ποσού 150.000 δραχμών το οποίο ήδη παρέδωσε στους αρμοδίους.

Η μέση μέχρι σήμερα στο νησί μας είναι σχετικά περιορισμένη. Ελπίζουμε ότι γρήγορα θα ξεπεραστεί το σοκ από την ραδιενέργεια ώστε οι πατριώτες που περιμένουν αυτούς τους 2 μήνες για να εργασθούν να μην απογοητευθούν.

Το πρόβλημα από την ίδια αιτία είναι πολύ σοβαρό για τους γεωργονηνοτρόφους. Για τους πατριώτες αυτούς η κατάσταση είναι απελπιστική. Το κρέας, το γάλα και το τυρί δύσκολα πουλιέται. Και ακόμα εάν ευρεθούν αγοραστές τα παίρνουν σε πολύ χαμηλές τιμές.

Κι εμείς διερωτώμεθα τι θα γίνει με αυτούς τους συμπαθείς και λυεργητές της γης και της πρωτογενούς παραγωγής;

Ο Σύνδεσμος μέσα σε εντελώς πατριωτικό περιβάλλον επανηγήρε και εφέτος στην Κανάλα την εορτή των 12 Αποστόλων. Ο ζωμός έγινε από κατεψυγμένο αρνί (Νέας Ζηλανδίας) και ήταν νοστιμότατος.

Τον συμπατριώτη μας και πα-

νηγυριστή Αντώνη Ζαμπέτα τον ευχαριστούμε δια την καλή του διάθεση να δώσει όπως κάθε χρόνο ένα κατσίμα.

Ας ευχηθούμε του χρόνου να μην έχουμε προβλήματα ραδιενέργειας και αν θέλει βάξει και το φτεινό το οποίο δεν εχρησιμοποιήθη για τον...φρόδο των Ιουδαίων.

Οι βοηθητικοί χώροι που κατασκευάστηκαν στα δωμάτια της Β Βεράντας στη Κανάλα (αρ. 6—7—8—9) παρεδόθησαν ήδη για χρήση στους παραθεριστές μέλη του Συνδέσμου. Όμως το κόστος τους ξεπέρασε κάθε πρόβλεψη.

Έγινε όπως κάθε χρόνο ο καθαρισμός του Πευκοδάσους το άσπρισμα των δοματίων και συνεχίζεται το άσπρισμα των τοίχων της περιοχής.

Ο Μέριχας όλο και ομορφαίνει. Όμως δεν συμφωνούμε για την πλήρη παράδοση προς εκμετάλλευση από τους παρακειμένους καταστηματαρχές, των πεζοδρομίων και των σιερών σημείων της παραλίας.

Αυτό το πράγμα πρέπει να έχει κάποια όρια.

Το πρόβλημα του παρακαρσίματος των Ι.Χ. οχημάτων γίνεται κάθε χρόνο και εξώτερο.

Πάντως οι υπεύθυνες αρχές πρέπει να ιεραρχούν για την παροχή ευκολίας στράφης του λεωφορείου στο χωριό και στη Κανάλα τουλάχιστον.

Παρακαλούμε την Αστυνομική αρχή να βοηθήσει όσο είναι δυνατόν.

Από επίσκεψη συμπατριωτών μας στο Γραφείο του Συνδέσμου πληροφορηθήκαμε την ίδρυση νέου τοπικού σωματείου υπό την επωνυμία Εξορπιστικών Σύλλογος Αγίου Στεφάνου.

Αποστολή του σωματείου τούτου είναι η αξιοποίηση της περιοχής Αγίου Στεφάνου και συμμετέχουν κάτοικοι του χωριού και της χώρας.

Ήδη το πρώτο συμβούλιο συνεκροτήθη από πατριώτες και των δύο χωριών. Τους ευχόμεθα καλή επιτυχία στους σκοπούς τους.

ΣΟΦΙΑ Δ. ΜΑΝΤΖΟΥ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΜΑΝΤΖΟΣ
Χειρουργοί Οδοντίατροι
Διπλωματούχοι
Πανεπιστημίου
ΚΛΟΥΖ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ
Δέχονται: Μιλτιάδου 2
Πλατεία Δαθάκη
ΑΙΓΑΛΕΩ
ΟΙΚΙΑΣ 5901707
και 5985230

Διευκρινήσεις

(Συνέχεια από την 1η σελ.)

τριωτικής ιδέας, μόνο η υπομονή η κατανόηση, η ειλικρινής συνεργασία, η αμοιβαία εμπιστοσύνη και πολλές φορές η οικογενειακή και ατομική θυσία μπορούν να τις επιτύχουν και ότι κάθε άλλος τρόπος είναι θάβαιον ότι ευρίσκεται πέραν της ψυχροσυνθέσεως του θερμιώτη Δρυοπιδέα και οδηγεί οπωσδήποτε στην αποτυχία.

Εμείς που τώρα ευρισκόμεθα στις θέσεις ευθύνης του Συνδέσμου μας, έτσι οκεπόμεθα, έτσι θα εργασθούμε

και έτσι θα συνεργασθούμε με το Ιερό Προσκυνημα και τους λοιπούς παράγοντες του τόπου μας με απώτερο σκοπό την εδραίωση ακόμα περισσότερο του κλίματος που εδημιουργήθη επ' αγαθώ όλων των συμπατριωτών μας.

Μοναδική μας επιδίωξη είναι να διατηρήσουμε και να αυξήσουμε ακόμα αν είναι δυνατόν (παρά τους δύσκολους καιρούς που περνάμε) την συνοχή μας και την παρουσία μας σαν θερμιώτες στο Κυκλαδίτικο κα γενικότερα στον ελληνικό χώρο.

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΔΗΜ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (γιός της Καίτης το γένος Ιωάν. Γκούμα του Μοναχογιού) αναλαμβάνει επισκευές ηλεκτρικών συσκευών (πλυντήρια — ψυγεία — κουζίνες παντός τύπου).

Το εργαστήριό του είναι στην οδό Κωνσταντινουπόλεως 66 Αθήνα (Βοτανικός) τηλ. 34.79.246.

Συνδεορική ανακοίνωση

ΟΠΩΣ κάθε χρόνο έτσι και εφέτος το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου θα τελέσει το καθιερωμένο πανηγύρι στις 8 Σεπτεμβρίου στον Άγιο Ελευθέριο Καμινίων Πειραιώς μετά αρτοκλασίας.

Προσκαλούνται να παρευρεθούν άπαντες οι Θερμιώτες και ιδιαιτέρως τα μέλη του Συνδέσμου.

Η ΑΡΧΑΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΘΝΟ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ο Γούναρης που έχει γράψει για την ιστορία της Κύθνου (έκδοση 1939) τοποθετεί τα ερείπια του τοπικού Θεού ΕΥΔΗΜΟΥ στην τοποθεσία Πετσιά κοντά στον Αη - Γιώργη. Πράγματι αν επισκεφθεί κανείς αυτή την περιοχή του νησιού μας θα διαπιστώσει ότι υπάρχει πλήθος καλλιτεχνικών μαρμάρων, που είναι διασπαρμένα γύρω από το χώρο της Εκκλησιάς του Αη - Γιώργη. Είναι όμως παρακινδυνευμένο να ισχυριστούμε ότι αυτά τα μάρμαρα στου Πετσιά είναι ερείπια του αρχαίου Θερμιώτη Θεού ΕΥΔΗΜΟΥ. Αλλωστε ούτε ο Γούναρης φέρνει αποδείξεις σ' αυτή την τοποθέτησή του. Μια λέει ότι πρόκειται για τον αρχαίο ναό του ΕΥΔΗΜΟΥ και μια για μουσολείο Ρωμαϊκής τέχνης.

Πάντως ένα είναι σίγουρο, ότι μετά την διάδοση του Χριστιανισμού και την κατάργηση της ειδωλολατρίας εφαρμόστηκε στον τόπο μας μια καλή συνήθεια με θλασερά πολιτιστικά επακόλουθα. Οι φανατικοί γκρέμιζαν τους αρχαίους ναούς και με το οικοδομικό υλικό τους έχτιζαν στο ίδιο σημείο Χριστιανικές Εκκλησίες. Το γεγονός αυτό αναφέρει και ο Γούναρης στη σελίδα 99 του βιβλίου του για την Κύθνο. Πέρα όμως από την πληροφορία αυτή του Γούναρη μόνιμοι μας μπορούμε να αποδείξουμε ότι στη θέση αρχαίων ναών χτίστηκαν κατόπιν χριστιανικές εκκλησίες.

Μια επίσκεψη στον Αη - Γιώργη στου Πετσιά, στην Παναγία την Τρυπητή στον Τρύπιο, στον Αη - Νικόλα στην Ανόκρηση και σε μια γκρεμισμένη εκκλησιά στο δρόμο προς τη Χώρα θα μας πείσει για την αλήθεια αυτής της άποψης.

Όλες αυτές οι Εκκλησίες είναι χτισμένες με αρχαιολογικό υλικό. Σ' αυτές μπορείς να δεις ραβδωτούς κίονες και μαρμαρίνες καλλιτεχνικές πλάκες.

Κάποιος όμως μπορεί να διαφωνήσει λέγοντας ότι είναι δυνατόν το οικοδομικό υλικό να μεταφέρθηκε σ' αυτές τις Εκκλησίες από την αρχαιολογική περιοχή του Βιόκαστρου για διακόσμηση ή για διευκόλυνση στο κτίσιμο. Αν όμως επισκεφθεί κάποιος τον Αη - Γιώργη στου Πετσιά θα αλλάξει γνώμη. Θα διαπιστώσει ότι τα μάρμαρα, που υπάρχουν γύρω από την Εκκλησιά είναι τεραστίων διαστάσεων και δεν θα ήταν δυνατόν να μεταφερθούν απ' το Βιόκαστρο. Αρα λοιπόν σίγουρα ο Αη - Γιώργης έχει χτιστεί πάνω ή κοντά στα ερείπια ενός αρχαίου ελληνικού ναού.

Χαρακτηριστική και επιβεβαιωτική είναι η πληροφορία του Γεωργίου Δημ. Κοκκινογένη. Ο ίδιος μου ανέφερε ότι, πριν να επιχριστούν με ασβέστη τα εσωτερικά τοιχώματα της Εκκλησιάς του Αη - Γιώργη, φαινόταν πεντακάθαρα οι μαρμαρίνες σκαλιστές και πελεκητές πλάκες με τις οποίες είχε κτιστεί η εκκλησιά.

Σ' αυτή την πληροφορία πρέπει να δείξουμε εμπιστοσύνη, γιατί η οικογένεια των Κοκκινογένηδων είναι δεμένη με αυτή την εκκλησιά, αν σκεφτούμε ότι υπάρχει εκεί οικογενειακό τους χωνευτήρι.

Εδώ τελειώνει η μελέτη μας για την αρχαία Ελληνική Θρησκεία στην Κύθνο με ένα τελικό συμπέρασμα: ότι στις θέσεις των αρχαίων ναών κτίστηκαν αρκετές Θερμιώτικες Εκκλησίες, στις οποίες ακόμα και σήμερα φαίνονται αρχαία ερείπια.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΙΟΣ
Φιλολόγος

Εκδηλώσεις στο χωριό

Την 25η Μαρτίου την ημέρα της Εθνικής μας γιορτής έγιναν στο χωριό μας αθλητικοί αγώνες στίβου και γυμναστικής με τη συμμετοχή των νέων και των μαθητών Γυμνασίου και Δημοτικού Σχολείου. Περιμέναμε γι' αυτή την θαυμάσια εκδήλωση κάποια ανταπόκριση από το χωριό ώστε να γράψουμε περισσότερες λεπτομέρειες.

Όμως τέτοιο πράγμα δεν έγινε και έτσι θα σημειώσουμε ότι προφορικά ετέθη υπ' όψιν μας, εκφράζοντας προκαταβολικά την λύπη μας εάν δεν θα είμεθα αντικειμενικοί ή πλήρεις.

Την οργάνωση είχαν αναλάβει οι καθηγητές του Γυμνασίου, οι Δάσκαλοι του χωριού μας, ο Σύλλογος των Δρυόνων και ο Αθλητικός σύλλογος Δρυονίδας.

Οι αγώνες συμπεριελάμβαναν δρόμους αντοχής άλματος (ύψος - μήκος) γαϊδουροκαβαλίες και γυμναστικές ασκήσεις.

Όλοι οι νέες - νέοι και παιδιά που έλαβαν μέρος επέδειξαν κατά την διάρκεια των αγώνων πείσμα και αγωνιστικότητα με εξαίρετο ήθος. Στους νικητές απαινεμήθηκαν μετάλλια και από τον πρόεδρο της Κοινότητας κόν Γεώργιον

Αγ. Γονιδάκη και την κυρία που προσεφέρθησαν γλυκά σε όλους τους παρευρισκομένους εκφράζοντας τα συγχαρητήριά μας προς όλους δια την ωραία αυτή αθλητική εκδήλωση αισθανόμεθα την ανάγκη να σταθούμε σε ένα σημείο που μας εξέπληξε και μας συνεκίνησε. Είναι οι αθλητικές επιδόσεις του νεαρού Γυμνασιόπαϊδα Μιχάλη Ιωάννου Φιλιππίου ο οποίος ηρέπει κατά την γνώμη μας να αποτελέσει αθλητικό φαινόμενο.

Ο νεαρός Μιχάλης εάν προπονηθεί κατάλληλα έχει την δυνατότητα να ανέλθει ανώτατα επίπεδα αθλητικών επιδόσεων, εις δρόμους ταχύτητας και άλματος εις ύψος.

Πιστεύουμε απολύτως ότι εάν ευρεθεί σε περιβάλλον αθλητικό και κοντά σε ειδικούς πολύ σύντομα όλοι οι θερμιώτες και χωρίς υπερβολή όλη η Ελλάδα θα μιλά γι' αυτόν τον νεαρό και εμείς οπωσδήποτε θα αισθανόμεθα υπερήφανοι.

Ποιος θα τον βοηθήσει και ποιός θα τον κατευθύνει; Αναζητείται ο κατάλληλος φορέας!!

Νομίζουμε ότι στο σημείο αυτό έχει και η πολιτεία τον λόγον.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΡ. ΓΟΝΙΔΑΚΗΣ

Διάφορα Συνδεορικά

Λόγω παραιτήσεως από πέρυσιν του κ. Πιτέρη Φιλιππίου από την λειτουργία των καταστημάτων της Κανάλας, τούτα παρεδόθησαν δια χρονικό διάστημα 10 ετών εις τους πατριώτες μας κ.κ. Γεώργιο Λουλούδα και Νικόλαο Παπαμαζαρίο.

Οι νέοι καταστηματαρχές από της παραλαβής των έδειξαν ζήλο και εργατικότητα με αποτέλεσμα μέσα σε δύο μήνες να παρουσιάσουν σύγχρονο και πλήρως εξοπλισμένο εστιατόριον - παντοπωλείο και ζαχαροπλαστείο.

Οι επισκέπτες και πελάτες τους εκφράζουν τον θαυμασμό τους για την εμφάνιση των καταστημάτων την περιποίηση και τις προσεγμένες τιμές.

Εμείς από την πλευρά μας τους συγχαίρουμε γιατί κατάφεραν ξεδιύνοντας αφειδώς τα χρήματά τους να μετατρέψουν τα ερειπωμένα και λεηλατημένα κτίρια σε μοντέρνα καταστήματα.

Από πρώτης Ιουλίου και λόγω της θαυμασίας από πάσης απόψεως συμπεριφοράς, τους παρεδόθη και το περίτερο για να το χρησιμοποιήσουν σαν καφενείο.

Μπράβο Γιώργη και Νίκο, η προσπάθειά σας εκτιμάται από όλους μας και σας ευχόμεθα υγεία - κουράγιο και καλές δουλειές.

Οι καταστηματαρχές της Κανάλας θα καθιερώσουν κάθε Τετάρτη και Σάββατο διασκεδαστικές βραδιές.

Την Τετάρτη ερασιτεχνικά συγκρότημα (μουζούκι - καθαρά) με τριφωνία θα παίζουν και θα τραγουδούν ελαφρολαϊκούς σκοπούς, το δε Σαββατόβραδο θα παίζουν Θερμιώτικα βιολιά.

Το συγκρότημα αυτο-ονομάσθηκε «Τα παιδιά της Κανάλας».

Το Διοικ. Συμβούλιο ευχαριστεί τον κ. Δημήτριο Κολαμπάδια για την δωρεάν του προς τον Σύνδεσμο του ποσού των 87.000 δραχμών.

Την παραμονή της Παναγίας (14/8) θα γίνουν οι ετήσιοι κολυμβητικοί Αγώνες που διοργανώνει ο Σύνδεσμος κάθε χρόνο στο «Αμμουδάρι».

Προσκαλούνται να λάβουν μέρος οι νέες και οι νέοι κάθε ηλικίας.

Στους νικητές θα απονεμηθούν μετάλλια, και σε όσους λάβουν μέρος διπλώματα συμμετοχής.

Την προετοιμασία του χώρου θα αναλάβει και πάλι ο συμπατριώτης μας Τάκης Γ. Γονιδής.

Το γλωσσικό ιδίωμα της Κύθνου

Το καλοκαίρι του 1920 η Επιτροπή του Ιστορικού λεξικού ανέθεσε στον καθηγητή της Γλωσσολογίας Φαίδωνα Κουκουλέ να μελετήσει επί ένα περίπου μήνα το γλωσσικό ιδίωμα των πατριωτών μας στις αρχές του αιώνα μας. Την εργασία αυτή του Φ. Κουκουλέ για τη Θερμιώτικη γλώσσα μπορούμε και σήμερα να την δούμε μέσα στο Λεξικογραφικό Αρχείο, τόμος 6ος, σελ. 201.

Είπε λοιπόν ο Κουκουλέ, ότι για να ερμηνεύσει κάποιος τη γλώσσα του Θερμιώτη, πρέπει να λάβει υπόψη τη μακροχρόνια Ενετική κατοχή και τη μετάβαση Θερμιωτών αποίκων αργότερα προς τη Σύρα, τον Πειραιά, το Λαύριο και την Αθήνα. Πρέπει παρατηρώντας τις Τούρκικες λέξεις να τις αναγάγουμε ερμηνευτικά στη μετάβαση Θερμιωτών στην περιοχή της Σμύρνης στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Οι Ενετοί πάλι, που κατείχαν το νησί μας περίπου τετρακόσια (400) χρόνια κατάφεραν να κληροδοτήσουν στους Θερμιώτες μεγάλο ποσοστό Φράγκικων λέξεων.

Σαν βοήθημα για τη γλωσσική του αυτή δουλειά ο Φαίδων Κουκουλές θρήκε:

1ον Γλωσσικό υλικό που του διέθεσε κάποιος διδάκτορας Η. Γερακόπουλος.

2ον. Πήρε πληροφορίες από τον τότε παπά του χωριού μας Ν. Παπαμακάριο, που έστειλε στον Κουκουλέ συμπληρωματικές πληροφορίες.

3ον. Βοηθήθηκε από τον τότε Ειρηνοδίκη Κύθνου Χρ. Βλάχο, που του έδωσε για μελέτη:

α) Πρωτόκολλο που περιείχε προικοσύμφωνα, διαθήκες, πωλήσεις των χρόνων 1832—1835.

β) Ευρετήριο συμβολαίων Κύθνου και Δρυοπίδας των χρόνων 1835—1838.

Εκτός από τον Κουκουλέ με τα γλωσσικά της Κύθνου έχει ασχοληθεί και ο ROSS στο έργο του «REISEN AUF DEN GRIECHISCHEN INSELN BES AGAISCHEN MEERES». Μετάφραση: «Ταξείδια στα Ελληνικά νησιά του Αιγαίου Πελάγους». Όμως ο ROSS σημείωσε ελάχιστα για τη γλώσσα αναφερόμενος περισσότερο σε παλιότερες ονομασίες Θερμιωτικών φορεμάτων.

Τούρκικες λέξεις στο παραδοσιακό γλωσσικό μας ιδίωμα, θα πρέπει να περιμένουμε ελάχιστες, γιατί οι Τούρκοι δεν κατοίκησαν μόνιμα στο νησί μας. Υπάρχουν όμως, όπως προαναφέραμε, αρκετές Τούρκικες λέξεις, που μεταφέρθηκαν από τη Σμύρνη από Θερμιώτες μέτοικους. Χαρακτηριστική είναι η πληροφορία του L. ROSS, που περιέχεται στο βιβλίο του, που παραπάνω αναφέραμε. Συγκεκριμένα ο ROSS στηριγμένος σε μαρτυρίες Κυθνίων αναφέρει, ότι πριν από την Επανάσταση του 1821 έλειπαν στη Μ. Ασία περίπου 300—400 Κύθνιοι.

Σύμφωνα με μαρτυρία του Γάλλου Σωζέρου επί Φραγκοκρατίας μεταφέρθηκαν στην Κύθνο Αλβανοί για καλλιέργεια των χωραφιών. Η ίδια άποψη αναφέρεται στα βιβλία του Α. Βάλληνδα σελίδα 78. Με τη γνώμη όμως αυτή διαφωνεί ο Π. Ζερλέντης, που υποστηρίζει, ότι η Κύθνος εποίκιστηκε από Αλβανούς λίγο αργότερα και συγκεκριμένα στα χρόνια 1587—1591 (Π. Ζερλέντου. Εκ των νησιωτών γεωγραφικά, ιστορικά, γλωσσικά. Νησιώτικη Επετηρίς. 1ο 66.). Αλβανούς στην Κύθνο αναφέρει και ο περιηγητής THENEVOT το 1665 στο έργο του: «RELATION D' UN VOYAGE FAIT AU LEVANT», Στδη σελ. 207, Μετάφραση: «Αναφορά σ' ένα ταξείδι στην Ανατολή».

Νομίζω ότι ήρθε η στιγμή να αναφερθώ σε μερικές Ενετικές, Τούρκικες και Αρβανίτικες λέξεις, που επηρέασαν τη Θερμιώτικη γλώσσα.

ΛΕΞΕΙΣ ΕΝΕΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Χάρμπα, μαντζαδούρα, αμουρούζα, κουμούλι, ντανόβικο, κελλί, μονέδα, πιάτσα, θέστα, θόρτος, γαντζουρίδα, κολόρι κ.λ.π.

ΛΕΞΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

μαξούσι: δηλ. εξεπίτρες, αθιτζής — κυνηγός, αλισθερίσι —

συναλλαγή, γιουρούκης — ο γεωργός, ο βοσκός, κουρμπέτι— ξενιτεία, τζερεμές — άδικος και άλλες.

ΛΕΞΕΙΣ ΑΛΒΑΝΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

μπούκλιζα, μπουραζέρης (αδελφοποιός), ντόσα, ζέμπης, μάκα, μσχούρα, καντούνι, τζάμαρος, ντρένια, σέτικο, ζουλάπι, τσαλίκος, χασάνης και άλλες.

Είναι ευνόητο, ότι για λόγους έκτασης δεν μπορούμε να αναφερθούμε σε περισσότερες λέξεις και γι' αυτό το λόγο εκθέσαμε τις πιο ενδεικτικές.

Ιδιαίτερα οι λέξεις που χρησιμοποιεί ακόμα και σήμερα ο γεωργός και ο τσαμπάνης του νησιού μας έχουν Αλβανική προέλευση: Για παράδειγμα οι λέξεις: Λιάρο, μπάρτζα, γκόρμπα, ντρένια, στρούγκα. Η λέξη εξάλλου «σίτικο», δηλ. το ζώο που δεν έχει κέρατα, παράγεται απευθείας από το αλβανικό «σούτ», που έχει ακριβώς την ίδια σημασία.

Από τα Νεοελληνικά ιδιώματα η «Θερμιώτικη γλώσσα» έχει δεχτεί επιδράσεις από το Κρητικό ιδίωμα. Υπάρχει η Ιστορική μαρτυρία, ότι στη διάρκεια των Ενετο-Τουρκικών πολέμων, πολλοί Κρητικοί βρήκαν σαν καταφύγιο το νησί μας και έτσι μετέφεραν σ' αυτό και τη γλώσσα τους.

Ο Κουκουλές όμως δεν δέχεται ολοκληρωτικά την Κρητική επιρροή πάνω στο Θερμιώτικο γλωσσικό ιδίωμα, αλλά υποστηρίζει, ότι και τα δύο ιδιώματα της χώρας και του χωριού έχουν κοινή αρχαία καταγωγή και γι' αυτό το λόγο μοιάζουν. Είναι λοιπόν πιθανό σύμφωνα με τη γνώμη του Κουκουλέ τα γλωσσικά αυτά στοιχεία να διασώθηκαν μόνο στην Κρήτη και να εξαφανίστηκαν στο νησί μας μόνο και μόνο, επειδή η Κρήτη ήταν πιο πολυάνθρωπη και είχε μεγαλύτερη φιλολογική κίνηση.

Οι Κύθνιοι (οι σημερινοί Μισσαριώτες) το 1920 ονόμαζαν τους κατοίκους της Δρυοπίδας «χωριάτες». Επανειλημμένα ο Φ. Κουκουλές άκουσε από Μισσαριώτη πατέρα να λέει:

«Εγώ τση θυγατέρα μου θα τση δώσω χωριάτη όχι χωρικό». Ο κάτοικος της Δρυοπίδας το 1920 ονομαζόταν Συλλακώτης, ονομασία που μέχρι σήμερα επικράτησε. Σύμφωνα με τη μαρτυρία του Κουκουλέ το χωριό μας ονομάστηκε έτσι επειδή θρισκόταν σε τόπο λακκώδη.

Ο περιηγητής DAPPER στην περιοδεία του στα νησιά μας το 1703 δεν αναφέρει καθόλου ότι υπήρχε ο Σύλλακας, Οπωσδήποτε όμως βασίζεται σε λαθεμένες πληροφορίες, αφού ο ναός των Αγίων Αποστόλων (σημερινή Αγία Άννα) είχε στο τέμπλο του εικόνες με χρονολογία 1553.

Αντίθετα ο περιηγητής TOURNEFORT (Τουρνεφώ) κατά τον ΙΗ' 17ο αιώνα αναφέρει στο έργο του «RELATION D' UN VOYAGE DU LEVANT», Αναφορά σ' ένα ταξείδι στην Ανατολή, ότι υπήρχε χωριό Σύλλακας, προσθέτοντας ότι τότε οι δύο συνοικισμοί του νησιού μας απαρτιθμούσαν 6.000 κατοίκους. Εδώ ας σημειώσουμε ότι το 1920 χωριό με το όνομα Σύλλακας υπήρχε και στη Σίφνο.

Ο Κουκουλές αναλύοντας τη γλώσσα του Θερμιώτη το 1920 αναφέρει: «Ήταν πια καιρός να μελετηθεί το ιδίωμα της Κύθνου, γιατί όχι μόνο αρχίζει να αποβάλλει τον ιδιωματικό του χαρακτήρα, αλλά και γιατί οι κάτοικοι σκόπιμα αποφεύγουν την τοπολαλία θεωρώντας την άκομψη». Ήδη λοιπόν από η διάβρωση στο γλωσσικό ιδίωμα των πατεράδων και των παππούδων μας. Αυτό φαίνεται, συνεχίζει ο Κουκουλές, από το γεγονός ότι οι τότε Θερμιώτες προσπαθούσαν με μανία να αποφύγουν τη χρήση του —τσε— και του —τσι—.

Ο Κουκουλές αναφέρει επίσης ότι πριν μια πενήτηκονταετία απ' τη χρονιά που επισκέφθηκε το νησί μας, δηλαδή γύρω στο 1870, μιλιότανε στο νησί μας πολλές λέξεις, που δυστυχώς δεν πρόλαβε το 1920 ο Κουκουλές να τις καταγράψει, γιατί οι ντόπιοι δεν τις μιλούσαν πιά. Αυτό, το κατάλαβε και από μαρτυρίες ντόπιων και από κάποια έγγραφα των ετών 1832—1835.

(Συνεχίζεται.)

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΙΟΣ

Φιλολόγος

Τα πανηγύδια του χωριού μας

Του Γιάννη Μαρτίνου (συμπεδερούλη)

—Σφουγκιάα απ' το μαστραπά
απ' το φλασκί κρασί χωρίς ποτήρι
του κουριαλού ξυνό, τυρί

της Καστανιάς
στου κελαριού, τ' εξωκλήσιού,
το πανηγύρι—

Σ' ορισμένες κορυφές, πλάγιες
των βουνών και λόφων της πα-
τρίδας μας υπάρχουν εγκατεστημέ-
να διάφορα μηχανήματα.

Τα έχουν τοποθετήσει διάφορες
Υπηρεσίες όπως ο ΟΤΕ, η Ρα-
διοφωνία, ο Στρατός, η Αεροπο-
ρία και η Αστρονομία.

Τα ονομάζουν ασυρμάτους, ραν-
τάρ, τηλεσκοπία κ.λπ. Χρησιμεύ-
ουν σαν μεσάζοντες σταθμοί των
διαφόρων υπηρεσιών.

Όλα αυτά τα βρήκε και τα εγ-
κατέστησε ο άνθρωπος με την συν-
δρομή της Επιστήμης και της
τεχνολογίας για την άμεση επικοι-
νωνία του.

Εκτός από τους επιστημονικούς
σταθμούς, στις κορυφές των βου-
νών και λοφοπλαγιών υπάρχουν
και θρησκευτικοί σταθμοί. Είναι
τα χιλιάδες εξωκλήσια που μπο-
ρούν να παραβληθούν με ασυρμά-
τους, ραντάρ, αστεροσκοπεία, άλ-
λα πνευματικά.

Το Νησί μας είναι γεμάτο από
τέτοια ραντάρ εξωκλήσιών. Ε-
κτός τη θρησκευτική τους πλευ-
ρά έχουν και την κοινωνική και
ψυχαγωγική τους διάσταση για-
τό σε κάθε επέτειο, γίνεται τρι-
κούβερτο πανηγύρι.

Τα εξωκλήσια με τα πανηγύ-
ρια, δημιουργούν ένα δέσιμο, ένα
σφυχταγκάλισμα, ένα πατριωτι-
κό παραδοσιακό και νέον τρόπον

ζωής που πρέπει να τα διατηρή-
σουμε για να κρατήσουμε τις ρί-
ζες μας ανέπαφες.

Πώς όμως θα γίνει;

Όταν λέμε αναπαλαίωση εν-
νοούμε κάθε τι παλιό κτίσμα,
(φούρνο, σπίτι, εκκλησιά, κατα-
στέϊ, καλντερίμι) που αποτελούν
τις ομορφιές του χωριού μας να
τα διατηρούμε τσαδά όπως είναι
χωρίς να ξαννούμε να τα μοντερ-
νίζουμε.

Το μούτουλο, η χαραμάδα, το
κεραμίδι, το κρόδομα, ο σοβάς
όλα αυτά να τα φρεσκάρουμε χω-
ρίς να χάνουν το αρχικό τους χρώ-
μα και σχήμα.

Δεν ξέρω αν αυτή τη λέξη «α-
ναπαλαίωση» μπορώ να τη δανει-
στώ για να τη χρησιμοποιήσω και
στις κοινωνικές εκδηλώσεις του
χωριού μας. Όπως είναι οι γάμοι,
οι κούνιες, οι μούσαροι, τα πα-
νηγύρια κ.λπ. Ωστε χωρίς να χά-
νουν το αρχικό τους χρώμα, με
μια επάλψη των καιρών, να δια-
τηρούνται ανέπαφες αυτές οι ο-
μορφιές των παραδόσεών μας.

Αφορμή για να γράψω τούτο
δα ήταν το ζουμί που προσετέθη
μεταπολεμικά και που συνηθί-
ζεται στα πανηγύρια μας.

Είναι ένα ωραίο ρόφημα με το
μεζεδάκι που προσφέρει η εκκλη-
σιαστική επιτροπή στο κοινό τρα-
πέζι του πανηγυριού αλλά και σε
όλους τους πανηγυριώτες. Απο-
τελεί μια ξεχωριστή γεύση στην
όλη εκδήλωση.

Βρέθηκα φέτος στο πανηγύρι
του Αγίου Κωνσταντίνου. Παρά

την υπόσχεση που έδωσα στον εαυ-
τό μου, και στον φιλοξενούμενό
μου, ότι λόγω ΤΣΕΡΝΟΜΠΙΛ
δεν θα δοκίμαζα γεωργοκτηνοτρο-
φικά προϊόντα, δεν άντεξα. (Ή-
μα είναι γουλούζης κανείς...).

Καίτοι είχαμε κάνει κουμάντο
απ' του «τουλιού το γάλα». Εγώ
κρυφά και φανερά καταδρόχθησα
μερικές σκουτέλες και οπωσδήποτε
θα προσθέσω ρεμ και μιλιρέμ
στον οργανισμό μου.

Εκεί που πρέπει να υπερηφα-
νευόμαστε είναι η ασπράδα των ε-
ξωκλήσιών μας.

Σαν περιστέρια στη λοφοπλα-
γιά, ή στη στροφή του δρόμου, τα
εξωκλήσια μας λαμπροκοπούν και
φέρεται ότι η φθορά του χρόνου
δεν πρόκειται ποτέ να τα πειρά-
ξει αφού οι ρίζες της αγάπης εί-
ναι ποτισμένες με κέφι και με δο-
ξασίες.

Ωραία τα πανηγύδια του χωρι-
ού μας. Γαληνεύει ο άνθρωπος, ό-
λοι οι πανηγυριώτες σαν μια φα-
μελιά, στο κοινό τραπέζι στο κοινό
πίατο, στο κοινό ποτήρι, μοιρά-
ζουν την αγάπη τους και την αλ-
ληλεγγύη τους.

Ας με συγχωρέσουν οι καλό-
γνωμοι αναγνώστες που δεν μπο-
ρεσα να συγκρατήσω ονόματα για
να γράψω ξεχωριστά για κάθε
πανηγυριώτη, την προσφορά του
στο πανηγύρι του Αγ. Κων(νου).
(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

ΑΜΠΕΛΑ

Από το οικείον αντίγραφον δω-
ρεάς της «Αμπέλας» το οποίο υ-
πάρχει στο Αρχείο του Συνδέ-
σμου, διαπιστώνεται ότι ο δένδρο
φυτευμένος αυτός χώρος παρεχω-
ρήθη στην Κοινότητα του χωριού
μας πριν από μισό αιώνα, με τον
αποκλειστικό σκοπό να χρησιμο-
ποιηθεί σαν φυτώριο για την εκ-
παίδευση των μαθητών του Δημο-
τικού μας Σχολείου.

Ο όρος αυτός της δωρεάς εί-
ναι σαφής και κατηγορηματικός
διότι ορίζει πως σε διαφορετική
περίπτωση θα επανέλθει στην κυ-
ριότητα των κληρονόμων των δω-
ρητριών σειμνήστων Ελένης Παγ-
κάλου και Αικατερίνης Αγγελίδη.

Επίσης ορίζεται ότι το εκάστο-
τε Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέ-
σμου θα είναι ο υπεύθυνος φο-
ρέας τηρήσεως των όρων της δω-
ρεάς.

Χωρίς να γνωρίζουμε τίποτα ε-
πισήμως έως τώρα, μάθαμε ότι
εντός του χώρου τούτου πρόκει-
ται να γίνουν εργασίες διαμορφώ-
σεως του που ευδαιμονούν σχέσιν έ-
χουν με τον ανωτέρω προσορισμό
του και θα αλλοιώσουν τη μορφή
του εις βάθος.

Επί του θέματος τούτου επι-
στούμε την προσοχή των αρμοδι-
ων και τους προειδοποιούμε ότι θα
είναι απολύτως υπεύθυνοι εάν τε-
λικά χαθεί ο ωραίος αυτός χώ-
ρος δια την Κοινότητα.

Ανακοίνωση των νέων μας

Τα νεύματα της Κύθου ανε-
ξάρτητα από τόπο γέννησης -
καταγωγής, ανεξάρτητα από τό-
πο μόνιμης διαμονής και πέρα
από κάθε κοιμησιακό κίνητρο θα
ήταν αδικούντο να μην ευαισθη-
τοποιηθούν από τα καυτά προ-
βλήματα, που περνά σήμερα η
ανθρωπότητα. Μέσα στα τόσα
άλλα προβλήματα του κόσμου
μας προστέθηκε ακόμα ένα, ο
πυρηνικός κίνδυνος. Όποιος α-
γαπά την Ειρήνη και είναι αν-
τίθετος με τη χρήση της πυρη-
νικής ενέργειας κατά του ανθρώ-
που, όποιος αγαπά το καθαρό
και αμύλοντο φυσικό περιβάλλον
ας συμμετάσχει στον ανώμαλο
δρόμο, που θα γίνει στις 10 (δέ-
κα) Αυγούστου πύερα Κυριακή
με αφετηρία τον Άγιο Κων(νο)
και τερματισμό τον καινούργιο
δρόμο του χωριού.

Σημασία σ' αυτόν τον αγώ-

να δρόμο δεν έχει η ηλικία, το
φύλο, το ρεκόρ, η πρωτιά. Ση-
μασία έχει μόνο η συμμετοχή.
Καθησυχάζουμε αυτούς, που θα
δηλώσουν συμμετοχή, ότι έχει ε-
νημερωθεί ο γιατρός για τυχόν
απρόοπτο και οι αυτοκινητιστές,
για να προσέχουν τη διαδρομή.

Δηλώστε συμμετοχή. Δεν πρέ-
πει να ξεχάσουμε τα προβλήμα-
τα της ανθρωπότητας μέσα στη
χαλαρότητα και την απάθεια
των διακοπών μας. Εξέλλου με-
τά τον τερματισμό θα ακολουθή-
σει ομιλία — ενημέρωση από το
συμπατριώτη μας Φυσικό Γιάν-
νη Κων(νο) Μπουρίτη για την
Ειρήνη, τον αποπλητισμό και τον
πυρηνικό κίνδυνο.

Σημειωτέον ότι την οργανω-
τική αυτή προσπάθεια την έχουν
αναλάβει νέα από το χωριό
από το Μέρικα και από την
Κανάλα.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Δια την ενημέρωση των διακινουμένων προς το νησί μας
συμπατριωτών και φίλων μας παραθέτουμε πίνακες δρομο-
λογίων πλοίων και Λεωφορείου όπως τους λάβαμε από τα
αντίστοιχα πρακτορεία και τον ιδιοκτήτη του λεωφορείου κ.
Τζάμρο Μ. Μπουρίτη.

Α'. Οχηματαγωγόν «ΚΙΜΩΛΟΣ»

Από Πειραιά:	Από Μέρικα (προς Πειραιά)
Τρίτη 14.00	—
Τετάρτη —	14.15
Πέμπτη 0.800	20.30
Παρασκευή 16.00	—
Κυριακή —	16.00

Β'. Οχηματαγωγό «ΙΟΝΙΟΝ»

Τετάρτη 08.30	23.00
Σαββάτο 08.00	—
Κυριακή —	15.30

Γ'. Οχηματαγωγό «ΙΟΥΛΙΣ»

Από Λαύριο	Από ΜΕΡΙΧΑ
Τρίτη 08.30	15.00
Παρασκευή 08.30	11.30
Σαββάτο 13.30	16.30

Δ'. ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ (Καθεκάστην)

Από ΜΕΡΙΧΑ προς Κανάλα	
07.00 — 10.00 — 12.00 — 13.45 — 17.00 — 19.30	
Από ΚΑΝΑΛΑ	
07.30 — 10.30 — 12.30 — 14.15 — 17.30 — 20.00	